

dits. El gran repte de la catalanística hongaresa actual és doncs trobar el seu lloc entre els títols de postgrau, si més no en una de les dues universitats hongareses en què s'imparteix.

En la seva ponència de clausura K. Faluba es va referir també a la literatura catalana traduïda a l'hongarès, subratllant que a partir dels anys 70 comencen a aparèixer traduccions directes, el nombre de les quals ha sigut considerablement alt al primer decenni del segle XXI. (Com a il·lustració del tema, a la sala on se celebrava el simposi hi havia una petita mostra de literatura catalana en hongarès). Pel que fa a les traduccions de l'hongarès al català, a causa del desconeixement gairebé generalitzat del magiar entre el catalanoparlants, sovintegen les traduccions fetes «a quatre mans», o sigui, en col·laboració entre un hongarès i un parlant natiu del català. Els traductors disposen de diccionaris d'ambdues direccions, editats per Enciclopèdia Catalana: el català-hongarès veié la llum el 1990, l'hongarès-català el 1996.

Els actes commemoratius dels quaranta anys del català a Hongria comptaren amb la generosa col·laboració del ministeri dels recursos humans del país i de l'Institut Ramon Llull.

Carles BARTUAL
Kálmán FALUBA
Ildikó SZIJJ

50 números de *Caplletra* (13 d'abril de 2011). — En el marc de la 42a Fira del llibre de València, el dia 13 d'abril de 2011 es va celebrar l'acte de presentació del número 50 de *Caplletra*. *Revista Internacional de Filologia*, és a dir, els 25 anys de la revista, ja que és bianual.

Hi van intervenir: Antoni Ferrando, director fundador de la revista, Vicent Simbor, primer director de la segona etapa, que inclou el número 50, Maria Josep Cuenca, directora actual, Josep Massot i Muntaner, director de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, i Josep Miquel Manzanaro, editor de la revista a la Universitat d'Alacant. Ferrando va parlar dels inicis de la revista; Simbor va exposar l'etapa de consolidació i adaptació a les noves exigències quant a criteris de qualitat dins de l'àmbit de l'avaluació investigadora; Cuenca va parlar dels reptes a què s'enfronta en el moment actual i en el futur més immediat; Massot va referir-se a la col·laboració de la PAM en la publicació i la distribució de la revista, i Manzanaro va parlar d'aspectes tècnics que tenen a veure amb la maquetació de cada volum.

En conjunt, l'acte va aconseguir de donar una visió global del passat, el present i el futur d'una de les revistes més destacades dins de l'àmbit de la Filologia Catalana, com intentarem resumir a continuació a partir de les informacions que es van donar en l'acte.

Què és Caplletra. *Caplletra* és una revista de Filologia, amb vocació internacional, dedicada a difondre els resultats de les darreres investigacions en aspectes filològics, lingüístics i literaris de tota mena (gramàtica històrica, literatura medieval, fonètica, literatura contemporània, fraseologia, anàlisi del discurs, sociolingüística i educació, etc). Es publica dues vegades l'any (a la primavera i a la tardor).

Els inicis. La revista *Caplletra* va nàixer l'any 1986 al si de l'Institut de Filologia Valenciana (IFV) de la Universitat de València amb la intenció de ser una plataforma científica de difusió de la recerca filològica, en especial, però no exclusivament, la feta des del País Valencià, i servir com a motor de l'Institut, fundat el 1978 per Manuel Sanchis Guarner. Aquest objectiu inicial aviat va prendre volada i va fer-se més ampli en incorporar temes i persones que depassen l'àmbit del català al País Valencià.

L'any 1996, en transformar-se l'IFV en Interuniversitari, amb la incorporació de la Universitat d'Alacant i la Universitat Jaume I de Castelló, la revista es vincula a les tres esmentades universitats valencianes, que són ara com ara les úniques del País Valencià amb estudis filològics curri-

lars. La revista inicialment va ser dirigida pel director de l'Institut. Així n'han estat directors Antoni Ferrando (1986-2001), Rafael Alemany (2002-2003), Joan Ponsoda (2004-2005). A partir de 2006, la direcció de la revista es desvincula de la direcció de l'Institut. En aquesta segona etapa, han estat directors Vicent Simbor (2006-2010) i Maria Josep Cuenca, directora de la revista des de 2010 (formalment a partir del número 52, que veurà la llum el 2012). En l'actualitat l'organigrama consta de direcció, un consell de redacció, que incorpora també tres professors de Filologia Catalana de fora del País Valencià, i un consell assessor, format per investigadors de reconegut prestigi en l'àmbit filològic d'arreu del món. Els 2 primers números foren editats pel Consorci d'Editors Valencians, S. A. (Gregal Llibres), però des del número 3 (tardor 1988) fins a l'actualitat l'edició passa a Publicacions de l'Abadia de Montserrat, sota la direcció i guiatge del pare Massot, que vetlla per la qualitat final dels manuscrits.

Organigrama. La revista té un comitè científic i un comitè de redacció. En el comitè de redacció, s'hi inclouen els representants de cadascuna de les grans àrees de coneixement: Literatura Medieval i Moderna, Literatura Contemporània, Lingüística Sincrònica, Lingüística Diacrònica i Lingüística Aplicada. Són les persones encarregades de cada àrea les que coordinen la recepció dels articles i ressenyes de la temàtica respectiva i les passen a la direcció per a dur a terme el procés d'avaluació externa previ a l'acceptació i la publicació dels treballs. Coordinen les tasques d'edició Francesc Pérez Moragon i Josep Miquel Manzanaro.

Estructura de la revista. Inicialment, la revista estava integrada per articles de diferents temàtiques i per ressenyes. A partir del número 7, comencen a publicar-se números monogràfics de diferent temàtica, com ara Anàlisi del discurs (7), Gramàtica generativa (8), Literatura de postguerra al País Valencià (10), sociolingüística i educació (21), *Tirant lo Blanc*: temes i problemes de recepció i de traducció literàries (23), Dialectologia catalana (26), El català i l'aragonés: història d'un contacte multiseccular (32). A partir del número 38 (primavera 2005), va adoptar l'estructura actual: una part miscel·lània i una de monogràfica; a més, s'ha augmentat el nombre de ressenyes d'obres científiques filològiques, fins a constituir-ne una secció important. La part miscel·lània inclou un article de cada àrea (Literatura Medieval i Moderna, Literatura Contemporània, Lingüística Sincrònica, Lingüística Diacrònica i Lingüística Aplicada) excepte d'aquella a la qual es dedica el tema monogràfic del número. El monogràfic inclou cinc articles sobre un aspecte concret de cadascuna de les àrees, per torn.

Procés de recepció i acceptació d'originals. Els originals són enviats per autors i autores directament a la revista o encarregats pels directors d'àrea, especialment en el cas dels monogràfics. Una vegada rebuts, passen a avaluació externa per part de dos avaluadors o avaluadores, entre els quals n'hi ha que són fixos de la Revista i n'hi ha que no ho són però que se seleccionen per l'adequació del seu perfil al tema de l'article que s'ha d'avaluar. El procés d'avaluació pot determinar que l'article s'accepta sense canvis o, molt més freqüentment, amb canvis més o menys importants. Si els avaluadors consideren que hi ha problemes de fons o que el treball no s'ajusta al perfil de la revista, se'n fa una avaluació negativa i, doncs, no és acceptat per a la publicació. En el cas dels monogràfics, es procedeix a una avaluació conjunta de tots els articles que en formen part.

Valoració i impacte. La revista ha aconseguit d'assolir una valoració òptima entre els criteris de qualitat editorial de Latindex, on en té reconegut 32 dels 33 possibles, així com en altres llistes, com CARHUS+ de la Generalitat de Catalunya. També estem en contacte amb bancs de dades internacionals, com ara MLA International Bibliography, European Reference Index for Humanities, International Bibliography of Periodical Literature on the Humanities and Social Sciences i International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature on the Humanities and Social Science, per aconseguir que tinga el major ressò possible en l'àmbit internacional.

Tiratge i distribució. El tiratge de la revista és de 500 exemplars i comptem amb prop d'una seixantena de subscripcions més intercanvis amb unes altres revistes. A més a més, gràcies a l'edi-

torial Publicacions de l'Abadia de Montserrat, la revista disposa d'una xarxa normal de distribució. També es poden consultar en línia tots els números, llevat dels corresponents als tres últims anys a l'adreça: <http://www.lluïsvives.com/hemeroteca/caplletra/catalog.shtml>.

El futur. La presentació del número 50 ha marcat una fita en aquesta publicació amb 25 anys a l'esquena i un nombre importantíssim d'aportacions a tots els camps de l'estudi de la llengua i la literatura, catalana, en primer lloc, però també en general. Aquesta celebració no seria possible sense la col·laboració intensa i dedicada de les persones que hi participen més directament: directors i directores, membres dels comitès científic i de redacció, avaluadors i avaluadores, tècnics i encarregats de l'edició i la distribució. Un esforç que, sens dubte, ha valgut la pena.

Per molts números!

Maria Josep CUENCA
Universitat de València

I Congrés Internacional Joan Maragall 28, 29 i 30 de setembre de 2011, Universitat de Barcelona. — El I Congrés Internacional Joan Maragall fou plantejat com l'acte central de l'Any Maragall. Hi van confluïr la majoria de les altres realitzacions d'aquesta efemèride. Del conjunt d'activitats dedicades al poeta modernista entre 2010 i 2011 calia esperar-ne, ultra la sempre necessària difusió de la seva figura entre una societat cada cop més allunyada de la cultura literària, tant una aportació de nous coneixements com una relectura de la seva obra que desempolsés definitivament Maragall del tòpic que tendeix a presentar-lo com a romàntic rессagat. Tot al contrari, Maragall és un pioner de la cultura del segle xx. És a la base de la poesia catalana contemporània i, en una perspectiva més general, als orígens d'allò que som com a nació, país i cultura.

L'aportació de nous coneixements sobre Maragall fou sobradament assolida tant pel congrés que es ressenya aquí com per la publicació de diversos llibres que hi foren presentats en una de les últimes sessions, el dia 30. Es parlà breument del recull d'estudis *Joan Maragall, paraula i pensament* (2011), amb col·laboracions molt destacables, algunes de les quals caldrà posar en relació, precisament, amb les contribucions fetes en el mateix congrés. És el cas de «L'iberisme de Joan Maragall», de Jesús Revelles, tema tractat de manera molt ben fonamentada en una comunicació de Víctor Martínez-Gil, «La geopolítica peninsular de Joan Maragall», que planteja una lectura d'aquesta qüestió en funció del sentit històric concret que l'iberisme, i els mots «Ibèria» i «Espanya», tenien per a Maragall —denunciava i evitava, així, l'habitual projecció sobre aquests de motius polítics que són posteriors o aliens a Maragall. En la mateixa sessió del dia 30, es presentà més àmpliament l'estudi d'Ignasi Moreta *No et facis posar cendra. Pensament i religió en Joan Maragall* (2010), un llibre ple d'informació però que, malauradament, subordina l'anàlisi històrica i literària a la religió. Fins al punt de considerar que Maragall no fou pas un poeta, sinó un pensador cristià que emprà els «vels de la poesia» (p. 18) per expressar el seu catolicisme antidogmàtic. Es perd així l'autonomia que tota investigació requereix i la de la poesia maragalliana —malgrat que la «puresa» fou justament una de les seves principals conquestes per a la poesia catalana contemporània, tal com remarcaren immediatament els noucentistes. Així mateix, es donà a conèixer el recull de *Cartes del festeig* (2011) de Maragall i Clara Noble, una nova aportació a la revisió de la biografia del poeta que ha dut a terme en els darrers anys Glòria Casals amb publicacions com l'article que inclou en l'esmentat *Joan Maragall, paraula i pensament* o l'edició de *Com si entrés en una pàtria* (2007), recull de les cartes a Josep M. Lloret i de les *Notes autobiogràfiques*. Justament d'aquests textos treu immens profit Jordi Castellanos en la seva aportació a *Joan Maragall, paraula i pensament*, on analitza els inicis intel·lectuals de Maragall. La prehistòria d'aquests, el pas del poeta per la Universitat de Barcelona, és el que documenta un altre dels llibres presentats al